

ÎNALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE
- SECȚIILE UNITE -

DECIZIA Nr. 46
din 15 decembrie 2008

Publicat în Monitorul Oficial, Partea I nr. 495 din 16/07/2009

Dosar nr. 27/2008

Sub președinția domnului prof. univ. dr. Nicolae Popa, președintele Înaltei Curți de Casație și Justiție, În ședința din 13 octombrie 2008, Secțiunile Unite ale Înaltei Curți de Casație și Justiție, în conformitate cu dispozițiile art. 25 lit. a) din Legea **nr. 304/2004** privind organizarea judiciară, republicată, cu modificările și completările ulterioare, s-au întrunit și au luat în examinare recursul în interesul legii, declarat de procurorul general al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție, cu privire la acordarea sporului de confidențialitate judecătorilor, procurorilor și personalului auxiliar de specialitate din cadrul instanțelor judecătorești și parchetelor de pe lângă acestea, în raport de dispozițiile art. 3 din Ordonanța Guvernului **nr. 19/2006** privind creșterile salariale ce se vor acorda personalului militar și funcționarilor publici cu statut special din instituțiile publice de apărare națională, ordine publică și siguranță națională, aprobată cu modificări prin Legea **nr. 444/2006**, art. 15 din Ordonanța Guvernului **nr. 6/2007** privind unele măsuri de reglementare a drepturilor salariale și a altor drepturi ale funcționarilor publici până la intrarea în vigoare a legii privind sistemul unitar de salarizare și alte drepturi ale funcționarilor publici, precum și creșterile salariale care se acordă funcționarilor publici în anul 2007, aprobată cu modificări prin Legea **nr. 232/2007**, cu modificările ulterioare, art. 20 alin. 3 din Legea **nr. 656/2002** pentru prevenirea și sancționarea spălării banilor, precum și pentru instituirea unor măsuri de prevenire și combatere a finanțării actelor de terorism, cu modificările și completările ulterioare, și ale art. 13 din Ordonanța de urgență a Guvernului **nr. 57/2000** privind salarizarea personalului Consiliului Național pentru Studierea Arhivelor Securității, precum și indemnizațiile și celelalte drepturi ale membrilor Colegiului Consiliului, aprobată cu modificări prin Legea **nr. 395/2001**, astfel cum a fost modificată prin Ordonanța Guvernului **nr. 9/2001**.

Procurorul general al Înaltei Curți de Casație și Justiție a fost reprezentat de procurorul Antoaneta Florea.

În concluziile sale, reprezentanta procurorului general al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție a cerut admiterea recursului în interesul legii, referitor la plata sporului de confidențialitate, în sensul de a se stabili că judecătorii, procurorii și personalul auxiliar de specialitate din cadrul instanțelor judecătorești și parchetelor de pe lângă acestea nu au dreptul la acest spor deoarece nu fac parte din categoriile de persoane stabilite în mod expres prin lege.

În vederea deliberării, a fost amânată pronunțarea pentru azi, 15 decembrie 2008, când

SECȚIILE UNITE,

deliberând asupra recursului în interesul legii, constată următoarele:

În practica instanțelor judecătorești s-a constatat că nu există un punct de vedere unitar cu privire la acordarea sporului de confidențialitate de 15%, calculat la indemnizația brută lunară, respectiv salariul brut lunar judecătorilor, procurorilor și personalului auxiliar de specialitate din cadrul instanțelor judecătorești și parchetelor de pe lângă acestea, în raport de dispozițiile art. 3 din Ordonanța Guvernului **nr. 19/2006**, aprobată cu modificări prin Legea **nr. 444/2006**, art. 15 din Ordonanța Guvernului **nr. 6/2007**, aprobată cu modificări prin Legea **nr. 232/2007**, art. 20 alin. (3) din Legea **nr. 656/2002**, cu modificările și completările ulterioare, și ale art. 13 din Ordonanța de urgență a Guvernului **nr. 57/2000**, aprobată cu modificări prin Legea **nr. 395/2001**, astfel cum a fost modificată prin Ordonanța Guvernului **nr. 9/2001**.

Astfel, unele instanțe au respins acțiunile reclamantilor, magistrați și personal auxiliar de specialitate, privind acordarea sporului de confidențialitate cu motivarea că aceștia nu fac parte din categoria personalului militar și a funcționarilor publici cu statut special din instituțiile publice de apărare națională, ordine publică și siguranță națională, personalului Consiliul Național pentru Studierea Arhivelor Securității, cel al Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării.

S-a mai susținut că situația acestui personal nu este considerată comparabilă cu cea a magistraților și a personalului auxiliar de specialitate din sistemul judiciar, al căror statut și sistem de salarizare sunt

reglementate prin legi de sine stătătoare, motiv pentru care nu se poate reține o discriminare în acest sens.

S-a relevat că diferențierea indemnizațiilor și a salariilor de bază pentru demnitari și alți salariați din sistemul bugetar reprezintă opțiunea liberă a legiuitorului, ținând seama de importanța și complexitatea diferitelor funcții. Legiuitorul este în drept totodată să instituie anumite sporuri la indemnizațiile și salariile de bază, premii periodice și alte stimulente, pe care le diferențiază în funcție de categoriile de personal cărora li se acordă, le poate modifica în diferite perioade de timp, le poate suspenda sau chiar anula.

Prin urmare, pentru instituirea sporului de confidențialitate legiuitorul a avut în vedere numai anumite categorii de personal și a limitat strict sfera acestora la cel deținător de informații clasificate, conform prevederilor Legii **nr. 182/2002** privind protecția informațiilor clasificate, cu modificările și completările ulterioare, și Hotărârii Guvernului **nr. 585/2002** pentru aprobarea Standardelor naționale de protecție a informațiilor clasificate în România, cu modificările ulterioare.

Alte instanțe, dimpotrivă, s-au pronunțat în sensul admiterii unor asemenea acțiuni formulate de magistrați și de personalul auxiliar de specialitate, dispunând plata drepturilor salariale solicitate care reprezintă spor de confidențialitate, în cuantum de 15%, calculat la indemnizația brută lunară și, respectiv, salariul de bază brut lunar.

În motivarea acestui punct de vedere s-a reținut că, potrivit dispozițiilor art. 13 din Ordonanța de urgență a Guvernului **nr. 57/2000**, aprobată cu modificări prin Legea **nr. 395/2001**, astfel cum a fost modificată prin Ordonanța Guvernului **nr. 9/2001**, pentru păstrarea confidențialității în legătură cu faptele, informațiile, documentele de care iau cunoștință în cadrul funcției, personalul Consiliului Național pentru Studierea Arhivelor Securității beneficiază de un spor lunar de confidențialitate în cuantum de până la 30% calculat la salariul de bază brut. De asemenea, s-a relevat că, potrivit dispozițiilor art. 8 din același act normativ, salariile de bază pentru funcții de conducere și de execuție din cadrul consiliului sunt asimilate funcțiilor specifice Înaltei Curți de Casație și Justiție, Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție și Curții Constituționale.

S-a învederat că obligația profesională de confidențialitate a fost impusă imperativ salariaților magistrați și personalului auxiliar de specialitate de către legiuitor prin dispozițiile art. 99 alin. (1) lit. d) din Legea **nr. 303/2004** privind statutul judecătorilor și procurorilor, republicată, cu modificările și completările ulterioare, raportat la art. 16 alin. (1) și (2) din Codul deontologic al magistraților, aprobat prin Hotărârea plenului Consiliului Superior al Magistraturii **nr. 144/2005**, și ale art. 78 alin. (1) din Legea **nr. 567/2004** privind statutul personalului auxiliar de specialitate al instanțelor judecătorești și al parchetelor de pe lângă acestea, cu modificările și completările ulterioare, raportat la art. 9 din Codul deontologic al personalului auxiliar de specialitate al instanțelor judecătorești și al parchetelor de pe lângă acestea, aprobat prin Hotărârea plenului Consiliului Superior al Magistraturii **nr. 145/2005**.

S-a considerat că magistrații și personalul auxiliar de specialitate desfășoară o activitate judiciară ce implică administrarea sau cel puțin contactul cu informații confidențiale (unele chiar clasificate), constând în date privind arestări, interceptări ale convorbirilor telefonice, martori sub acoperire, protecția victimelor, datele cu caracter personal ale justițiabililor și colegilor de serviciu, secret bancar, economic, drepturi de proprietate intelectuală, fapt ce îi îndreptățește la acordarea sporului de confidențialitate.

În fine, s-a mai susținut că prin neacordarea sporului de confidențialitate sunt încălcate principiile constituționale privind nediscriminarea, dreptul la plată egală pentru muncă egală, dreptul la salariu pentru munca prestată, care se coroborează cu reglementările internaționale în materie, respectiv, dispozițiile art. 7 și 23 din **Declarația** Universală a Drepturilor Omului, care garantează dreptul tuturor persoanelor la protecție egală a legii împotriva oricărei discriminări și dreptul la o remunerație echitabilă și satisfăcătoare.

Aceste din urmă instanțe au interpretat și aplicat corect dispozițiile legii.

Prestarea muncii se realizează în cadrul unor raporturi sociale care, odată reglementate prin norme de drept, devin, de regulă, raporturi juridice de muncă.

În această categorie intră raporturile de muncă (de serviciu) ale funcționarilor publici civili sau militari, ale soldaților și gradaților voluntari, ale persoanelor care dețin demnități publice, ale magistraților și magistraților-asistenți, ale personalului auxiliar de specialitate din cadrul instanțelor și parchetelor de pe lângă acestea, ale membrilor cooperatori și raporturile juridice de muncă născute în baza încheierii contractului individual de muncă.

Magistrații constituie o categorie specială de personal care își desfășoară activitatea în temeiul unui raport de muncă sui generis.

Este un raport juridic care are la bază un acord de voință, un contract nenumit, de drept public, încheiat cu însuși statul, reprezentat de Președintele României și de Consiliul Superior al Magistraturii.

Ulterior numirii, părți în raporturile de muncă ale magistraților sunt, în puterea legii, ca exponenți ai puterii judecătorești a statului, Înalta Curte de Casație și Justiție, Parchetul de pe lângă Înalta Curte de

Casație și Justiție și celelalte instanțe și parchete de pe lângă acestea. Atribuțiile persoanelor juridice respective sunt exclusiv de natură funcțională, operatorie.

Anumite atribuții clasice ale angajatorului, chiar esențiale, sunt exercitate de către Președintele României și Consiliul Superior al Magistraturii, deci de alte autorități decât persoanele juridice, parte în raporturile de muncă ale magistraților.

Drepturile și obligațiile acestor categorii de personal sunt reglementate de Legea **nr. 303/2004**, republicată, cu modificările și completările ulterioare, Legea **nr. 317/2004** privind Consiliul Superior al Magistraturii, republicată, cu modificările ulterioare, și Legea **nr. 304/2004**, republicată, cu modificările și completările ulterioare.

În ceea ce privește drepturile și obligațiile personalului auxiliar de specialitate, acestea sunt reglementate de Legea **nr. 567/2004**, cu modificările și completările ulterioare. Ceea ce este comun magistraților, magistraților-asistenți și personalului auxiliar de specialitate, în ceea ce privește problema pusă în discuție de recursul în interesul legii, este faptul că atât atribuțiile și responsabilitățile fiecărui post, condițiile de muncă, cât și cuantumul indemnizațiilor/salariilor nu pot fi negociate în mod individual deoarece ele sunt stabilite de lege sau de regulamentele aprobate de Consiliul Superior al Magistraturii.

Legea **nr. 53/2003 - Codul muncii**, cu modificările și completările ulterioare, dispune în art. 39 alin. (2) lit. f) că salariatului îi revine obligația de a respecta secretul de serviciu.

La rândul ei, Legea **nr. 182/2002** stabilește la art. 36 alin. (3) că persoana care urmează să desfășoare o activitate sau să fie încadrată la un loc de muncă ce presupune accesul la informații clasificate trebuie să prezinte conducătorului unității un angajament scris de păstrare a secretului de stat sau de serviciu. Textul legal reglementează două ipoteze privind acest angajament, și anume: la încadrarea în muncă (la încheierea contractului individual de muncă sau la nașterea raportului de serviciu) ori la trecerea într-o altă muncă în cadrul aceleiași unități (la același angajator).

Potrivit art. 16 alin. 1 din Codul deontologic al magistraților, magistrații au obligația de a nu dezvălui sau folosi pentru alte scopuri decât cele legate direct de exercitarea profesiei informațiile pe care le-au obținut în această calitate.

Nerespectarea secretului deliberării sau a confidențialității lucrărilor care au acest caracter constituie abatere disciplinară potrivit art. 99 lit. d) din Legea **nr. 303/2004** privind statutul judecătorilor și procurorilor, republicată, cu modificările și completările ulterioare.

Totodată, conform art. 78 alin. (1) din Legea **nr. 567/2004**, cu modificările și completările ulterioare, și art. 9 din Codul deontologic al personalului auxiliar de specialitate al instanțelor judecătorești și al parchetelor de pe lângă acestea, personalul auxiliar de specialitate este obligat să păstreze secretul profesional, confidențialitatea, în legătură cu faptele și informațiile despre care ia cunoștință în executarea funcției, cu privire la procese aflate în curs de desfășurare sau asupra unor cauze cu care a fost sesizat parchetul.

În conformitate cu prevederile art. 3 din Ordonanța Guvernului **nr. 19/2006**, aprobată cu modificări prin Legea **nr. 444/2006**, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 978 din 7 decembrie 2006, pentru păstrarea confidențialității în legătură cu informațiile clasificate, în funcție de certificatul/avizul de securitate deținut, cadrele militare în activitate, funcționarii publici cu statut special, militarii angajați pe bază de contract și personalul civil din instituțiile publice de apărare națională, ordine publică și siguranță națională beneficiază de un spor lunar de până la 15% din solda lunară, respectiv din salariul de bază cu încadrarea în limitele bugetelor aprobate. Unitățile, categoriile de personal, condițiile de acordare și cuantumul sporului de confidențialitate se stabilesc prin ordin al ministrului sau al conducătorului instituției centrale din sectorul de apărare națională, ordine publică și siguranță națională.

De asemenea, prin dispozițiile art. 15 din Ordonanța Guvernului **nr. 6/2007**, aprobată cu modificări prin Legea **nr. 232/2007**, cu modificările ulterioare, act normativ care se aplică numai celor numiți în temeiul Legii **nr. 188/1999**, republicată, cu modificările și completările ulterioare, se prevede că sporul de confidențialitate se acordă funcționarilor publici din aparatul de lucru al Guvernului în cuantum de până la 15% din salariul de bază, precum și funcționarilor publici din cadrul Administrației Prezidențiale, Consiliului Național pentru Studierea Arhivelor Securității, Ministerului Afacerilor Externe, Ministerului Integrării Europene, direcțiilor subordonate ministrului delegat pentru comerț din cadrul Ministerului Economiei și Comerțului, Consiliului Legislativ.

Categoriile de funcționari publici, cuantumul sporului de confidențialitate și condițiile de acordare se stabilesc, în limitele prevăzute de lege, prin actul administrativ al ordonatorului principal de credite, cu încadrarea în cheltuielile de personal prevăzute în bugetul aprobat.

Spor de confidențialitate primesc și personalul din aparatul Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării [art. 30 alin. (3) din Ordonanța Guvernului **nr. 137/2000** privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicată], funcționarii publici cu statut special din sistemul administrației penitenciare care lucrează cu cifru (art. 15 din Ordonanța Guvernului **nr. 64/2006** privind salarizarea și alte drepturi ale funcționarilor publici cu statut special din sistemul administrației

penitenciare, aprobată cu modificări prin Legea **nr. 462/2006**, cu modificările ulterioare), personalul din aparatul Consiliului Național pentru Studierea Arhivelor Securității (art. 13 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 57/2000, aprobată cu modificări prin Legea nr. 395/2001, astfel cum a fost modificat prin Ordonanța Guvernului nr. 9/2001), personalul Oficiului Național de Prevenire și Combatere a Spălării Banilor [art. 20 alin. (3) din Legea **nr. 656/2002**, cu modificările și completările ulterioare], personalul contractual din aparatul de lucru al Guvernului și al Ministerului Integrării Europene, precum și personalul contractual din instituțiile și autoritățile publice (art. 13 din Ordonanța de urgență a Guvernului **nr. 123/2003** privind creșterile salariale ce se vor acorda personalului din sectorul bugetar, aprobată cu modificări și completări prin Legea **nr. 164/2004**, cu modificările și completările ulterioare, și art. 13 din Ordonanța Guvernului **nr. 10/2007**, aprobată cu modificări prin Legea **nr. 231/2007**, cu modificările ulterioare).

Cu alte cuvinte, spor de confidențialitate primește tot personalul din instituțiile și autoritățile publice care gestionează informații clasificate din clasa secrete de stat și secrete de serviciu și pentru care, prin acte normative specifice, se prevede acordarea acestui spor.

În toate cazurile categoriile de personal, cuantumul sporului de confidențialitate și condițiile de acordare se stabilesc în limitele prevăzute de reglementările în vigoare de către ordonatorii principali de credite, cu încadrarea în cheltuielile de personal prevăzute în bugetul aprobat.

Sporul de confidențialitate nu era prevăzut printre sporurile ce se acordau magistraților-asistenți și personalului auxiliar de specialitate de Legea **nr. 50/1996** privind salarizarea și alte drepturi ale personalului din organele autorității judecătorești, astfel cum a fost completată și modificată prin Ordonanța Guvernului **nr. 83/2000**, de Legea **nr. 56/1996** privind salarizarea și alte drepturi ale judecătorilor Curții Supreme de Justiție, ale magistraților-asistenți și ale celorlalte categorii de personal și de Ordonanța de urgență a Guvernului **nr. 177/2002** privind salarizarea și alte drepturi ale magistraților, acte normative în prezent abrogate.

Acest spor nu este prevăzut nici de actele normative care reglementează în prezent salarizarea și alte drepturi ale judecătorilor, procurorilor și altor categorii de personal din sistemul justiției (Ordonanța de urgență a Guvernului **nr. 27/2006** privind salarizarea și alte drepturi ale judecătorilor, procurorilor și altor categorii de personal din sistemul justiției, aprobată cu modificări și completări prin Legea **nr. 45/2007**, cu modificările și completările ulterioare), cât și salarizarea personalului auxiliar de specialitate din cadrul instanțelor judecătorești și al parchetelor de pe lângă acestea, precum și din cadrul altor unități din sistemul justiției (Ordonanța Guvernului **nr. 8/2007** privind salarizarea personalului auxiliar din cadrul instanțelor judecătorești și al parchetelor de pe lângă acestea, precum și din cadrul altor unități din sistemul justiției, aprobată cu modificări prin Legea **nr. 247/2007**, cu modificările și completările ulterioare).

În aceste condiții, sporul de confidențialitate nu poate fi acordat în baza actelor normative care reglementează în prezent salarizarea și alte drepturi ale magistraților, magistraților-asistenți și personalului auxiliar de specialitate, de vreme ce el nu este prevăzut de actele normative respective.

Totodată el nu poate fi acordat nici în baza actelor normative specifice care prevăd acordarea acestui spor personalului din alte instituții și autorități publice care gestionează secrete de stat și secrete de serviciu, acte normative amintite mai sus.

Acest lucru nu este posibil întrucât s-ar ajunge să se confere instanțelor judecătorești competența de a desființa norme juridice instituite prin lege și de a crea în locul acestora alte norme sau de a le substitui cu norme cuprinse în alte acte normative, ceea ce este evident neconstituțional, întrucât se încalcă principiul separației puterilor, consacrat în **art. 1** alin. (4) din Constituție, precum și prevederile art. 61 alin. (1) în conformitate cu care Parlamentul este unica autoritate legiuitoare a țării.

În virtutea textelor constituționale menționate, Parlamentul și, prin delegare legislativă, în condițiile **art. 115** din Constituție, Guvernul au competența de a institui, modifica și abroga norme juridice de aplicare generală, instanțele judecătorești neavând o asemenea competență, misiunea lor constituțională fiind aceea de a realiza justiția - art. 126 alin. (1) din Legea fundamentală -, adică de a soluționa, aplicând legea, litigiile dintre subiectele de drept cu privire la existența, întinderea și executarea drepturilor lor subiective.

Potrivit art. 1 alin. (2) lit. i) din Ordonanța Guvernului **nr. 137/2000**, republicată, principiul egalității între cetățeni, al excluderii privilegiilor și discriminării sunt esențiale în exercitarea dreptului la muncă, la libera alegere a ocupației, la condiții de muncă echitabile și satisfăcătoare, la protecția împotriva șomajului, la un salariu egal pentru muncă egală, la o remunerație echitabilă și satisfăcătoare.

Prin discriminare se înțelege orice deosebire, excludere, restricție sau preferință, pe bază de rasă, naționalitate, etnie, limbă, religie, categorie socială, convingeri, sex, vârstă etc., precum și orice alt criteriu care are ca scop sau efect restrângerea, înlăturarea recunoașterii, folosinței ori executării, în condiții de egalitate, a drepturilor omului și a libertăților fundamentale sau a drepturilor recunoscute de lege, în domeniul politic, economic, social și cultural sau orice alte domenii ale vieții publice.

Dispoziția de a discrimina persoanele pe oricare dintre temeiurile prevăzute de alin. (1) este considerată discriminare în înțelesul acestei ordonanțe.

Sunt discriminatorii, potrivit ordonanței, prevederile, criteriile sau practicile aparent neutre care dezavantajează anumite persoane, pe baza criteriilor prevăzute la alin. (1), față de alte persoane, în afara cazului în care aceste prevederi, criterii sau practici sunt justificate obiectiv de un scop legitim, iar metodele de atingere a aceluși scop sunt adecvate și necesare [art. 2 alin. (1)-(3)].

Prin această ordonanță, astfel cum a fost modificată și completată de Legea **nr. 324/2006**, au fost transpuse în dreptul intern prevederile Directivei Consiliului 2000/43/CE privind aplicarea principiului egalității de tratament între persoane, fără deosebire de origine rasială sau etnică, publicată în Jurnalul Oficial al Comunităților Europene nr. L180 din 19 iulie 2000, și prevederile Directivei Consiliului 2000/78/CE de creare a unui cadru general în favoarea egalității de tratament în ceea ce privește încadrarea în muncă și ocuparea forței de muncă, publicată în Jurnalul Oficial al Comunităților Europene nr. L303 din 2 decembrie 2000.

Prin actul normativ menționat se asigură o interpretare unitară a principiilor generale de egalitate și nediscriminare stabilite de Constituția României, republicată, precum și de către documentele internaționale care au ca obiect eliminarea discriminărilor, ratificate de România, care alcătuiesc cadrul general în domeniu, persoanele care se consideră discriminate având la dispoziție prevederi legale concrete în baza cărora pot solicita încetarea manifestărilor discriminatorii și repararea prejudiciului cauzat.

Așa cum lesne se poate observa, art. 2 alin. (3) din ordonanță caracterizează ca discriminatorii, între altele, prevederile care dezavantajează anumite persoane față de alte persoane, fără să facă vreo distincție cu privire la natura juridică a acestor prevederi, ceea ce poate fi înțeles că se referă și la acte normative cu putere de lege, cum sunt cele adoptate de Parlament și ordonanțele Guvernului, emise în virtutea delegării legislative prevăzute de **art. 115** din Constituție.

Cât privește noțiunea de "discriminare" trebuie avută în vedere și practica în materie a Curții Europene a Drepturilor Omului care a reținut în mod constant că există discriminare atât timp cât diferența de tratament aplicată unor subiecți de drept aflate în situații analoge nu are o justificare legitimă, obiectivă și rezonabilă.

Salariul cuprinde, potrivit **art. 155** din Codul muncii și art. 38 alin. 4 din contractul colectiv de muncă unic la nivel național, salariul de bază, indemnizațiile, sporurile și alte adaosuri la salariul de bază.

Salariul de bază constituie elementul principal al salariului și se stabilește pentru fiecare salariat în raport cu mai mulți factori, cum ar fi: pregătirea profesională, competența, calificarea, locul, rolul și importanța activității desfășurate, complexitatea atribuțiilor de serviciu, răspunderea și riscurile funcției, incompatibilitățile și interdicțiile prevăzute de lege pentru anumite categorii de personal etc.

Noțiunea de salariu are un sens extins, referindu-se și la indemnizațiile de bază convenite magistraților, parlamentarilor, demnitarilor ș.a.

Unul dintre principiile sistemului de salarizare este acela "pentru muncă egală sau de valoare egală, plată egală", consacrat de **art. 41** alin. (4) din Constituție și art. 6 alin. (3) din Codul muncii.

Cel de-al doilea text legal a fost introdus prin Ordonanța de urgență a Guvernului **nr. 55/2006** pentru modificarea și completarea Legii **nr. 53/2003** - Codul muncii, aprobată cu completări prin Legea **nr. 94/2007**, în concordanță cu normele Uniunii Europene, și precizează că: "Pentru muncă egală sau de valoare egală este interzisă orice discriminare bazată pe criteriul de sex cu privire la toate elementele și condițiile de remunerare".

Munca poate fi egală deoarece funcția/postul sunt identice, ca atribuții de serviciu, impunându-se aceleași cerințe pentru salariații care le ocupă.

Dacă felul muncii este același, dacă cerințele și condițiile de muncă sunt aceleași, dacă munca este egală sau de valoare egală, diferențierile de salarizare nu se justifică.

În sistemul public (bugetar) principiul este aplicabil în interiorul aceluiași ramuri, al aceluiași domeniu sau la același nivel.

Întrucât salariile (indemnizațiile) de bază se stabilesc în funcție de factorii amintiți mai sus, deosebirile existente întemeiate obiectiv și rezonabil între ramuri, domenii sau nivele diferite de activitate au o justificare legitimă, fără a fi vorba de existența unor discriminări.

În ceea ce privește însă sporurile, adică acele elemente accesorii și variabile ale salariului, care se acordă în funcție de condițiile în care se prestează munca, situația este cu totul alta.

Sporurile se acordă numai la locurile de muncă unde nu sunt cuprinse în salariul de bază, ele fiind prevăzute de Codul muncii, de legi și ordonanțe, în contractul colectiv de muncă unic la nivel național (art. 41 alin. 3) și în contractele colective de muncă la nivel de ramură, grupuri de unitate și unități.

În sistemul legal actual sporurile nu sunt recompense sau gratificații, ele constituind, în principal, un factor compensatoriu pentru anumite condiții de muncă sau pentru întrunirea de către cel în cauză a unor cerințe speciale.

Sporurile la salariul (indemnizația) de bază se acordă dacă sunt întrunite următoarele condiții:

- salariatul să ocupe un post într-o specialitate care îi conferă dreptul la un anumit spor;
- salariatul să lucreze efectiv în condițiile prescrise de lege, de contractul colectiv de muncă sau, după caz, de contractul individual de muncă.

Cu alte cuvinte, indiferent de nivelul studiilor, importanța, complexitatea și atribuțiile de serviciu, funcția (postul), meseria îndeplinită, cantitatea, calitatea și valoarea muncii, ramura, domeniul sau nivelul de activitate și quantumul salariului (indemnizației) de bază ale unui salariat, acestuia trebuie să i se dea un anumit spor dacă lucrează efectiv în condițiile prescrise de lege pentru acordarea aceluia spor.

Nu există nicio justificare legitimă, obiectivă și rezonabilă ca, în cazul a 2 salariați, care nu se găsesc în situații juridice identice sau similare, sub aspectul posturilor ocupate, atribuțiilor de serviciu, răspunderii ș.a., dar care amândoi lucrează - cu titlu de exemplu - în aceleași condiții deosebite de muncă, grele, periculoase sau vătămătoare, numai unul dintre ei să primească sporul corespunzător, iar cel de-al doilea să nu-l primească pentru motivul că legea sau ordonanța în baza căreia este retribuit acest din urmă salariat nu prevede acordarea acestui spor.

Cu alte condiții, în considerarea unor condiții amintite mai sus, dintre care se disting cu prioritate rolul, răspunderea și complexitatea atribuțiilor de serviciu ale diferitelor posturi, funcții și activități, legiuitorul poate stabili drepturi de salarizare diferite pentru anumite categorii de personal, fără ca prin aceasta să se aducă vreo atingere egalității cu drepturi prevăzute de **art. 16** din Constituție, însă acest tratament diferențiat trebuie să se refere doar la stabilirea salariului (indemnizației) de bază, a indemnizațiilor care constituie sumele plătite anumitor salariați în funcție de criterii specifice muncii sau de cheltuielile necesare pentru îndeplinirea obligațiilor de serviciu, cât și a adaosurilor la salariul de bază ce se acordă în funcție de performanțele individuale.

În ceea ce privește însă sporurile la salariul (indemnizația) de bază, acestea trebuie să fie acordate tuturor salariaților indiferent de posturile și funcțiile pe care le ocupă și de domeniul în care își desfășoară activitatea atât timp cât lucrează efectiv în condițiile prescrise de legea care reglementează plata sporurilor respective.

Acest lucru se referă și la sporul de confidențialitate care trebuie acordat tuturor celor care gestionează secrete de stat și secrete de serviciu, indiferent că lucrează în administrația publică, centrală sau locală, în justiție sau în aparatul Parlamentului.

Acceptând teza propusă de procurorul general prin recursul în interesul legii s-ar ajunge la o situație discriminatorie în sensul dispozițiilor art. 16 alin. (1) din Constituție, republicată, ale art. 1-3 din Ordonanța Guvernului **nr. 137/2000**, republicată, și ale art. 1 din **Protocolul** 12 adițional la **Convenția** europeană a drepturilor omului și libertăților fundamentale, întrucât nu se constată existența unei justificări legitime, obiective și rezonabile.

Potrivit art. 27 alin. (1) din Ordonanța Guvernului nr. 137/2000, republicată, persoana care se consideră discriminată poate formula în fața instanței de judecată o cerere pentru acordarea de despăgubiri și stabilirea situației anterioare discriminării sau anularea situației create prin discriminare, potrivit dreptului comun. Cererea este scutită de taxă judiciară de timbru și nu este condiționată de sesizarea Consiliului.

Ca atare, magistrații, magistrații asistenți și personalul auxiliar de specialitate care nu primesc spor de confidențialitate pe motiv că actele normative care reglementează salarizarea și alte drepturi ale acestor categorii de personal nu prevăd acordarea acestui spor au dreptul la despăgubiri în temeiul dispoziției legale amintite mai sus.

Aceste despăgubiri nu trebuie stabilite prin apreciere, ci raportat la sporul de confidențialitate de 15% calculat la salariul (indemnizația) de bază prevăzut de marea majoritate a actelor normative care reglementează acest spor acordat altor categorii de personal, despăgubirile trebuie să fie date cu caracter temporar până la încetarea situației de discriminare.

În consecință, în temeiul art. 25 lit. a) din Legea **nr. 304/2004**, republicată, cu modificările și completările ulterioare, cu referire la **art. 329** din Codul de procedură civilă, urmează a se admite recursul în interesul legii și a se constata că interpretarea și aplicarea unitară a dispozițiilor art. 99 alin. (1) lit. d) din Legea nr. 303/2004, republicată, cu modificările și completările ulterioare, raportat la art. 16 alin. (1) și (2) din Codul deontologic al magistraților, și ale art. 78 alin. (1) din Legea **nr. 567/2004**, cu modificările și completările ulterioare, raportat la art. 9 din Codul deontologic al personalului auxiliar de specialitate al instanțelor judecătorești și al parchetelor de pe lângă acestea, judecătorii, procurorii, magistrații-asistenți, precum și personalul auxiliar de specialitate au dreptul la despăgubiri constând în sporul de confidențialitate de 15% calculat la indemnizația brută lunară, respectiv salariul de bază brut lunar.

PENTRU ACESTE MOTIVE

În numele legii

D E C I D:

Admit recursul în interesul legii declarat de procurorul general al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție și stabilesc:

În interpretarea și aplicarea unitară a dispozițiilor art. 99 alin. (1) lit. d) din Legea **nr. 303/2004** privind statutul judecătorilor și procurorilor, republicată, cu modificările și completările ulterioare, raportat la art. 16 alin. (1) și (2) din Codul deontologic al magistraților, și ale art. 78 alin. (1) din Legea **nr. 567/2004** privind statutul personalului auxiliar de specialitate al instanțelor judecătorești și al parchetelor de pe lângă acestea, modificată și completată, raportat la art. 9 din Codul deontologic al acestora,

constată că judecătorii, procurorii, magistrații-asistenți, precum și personalul auxiliar de specialitate au dreptul la un spor de confidențialitate de 15%, calculat la indemnizația brută lunară, respectiv salariul de bază brut lunar.

Obligatorie, potrivit **art. 329** alin. 3 din Codul de procedură civilă.

Pronunțată în ședință publică astăzi, 15 decembrie 2008.

PREȘEDINTELE ÎNALTEI CURȚI DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE,
prof. univ. dr. NICOLAE POPA

p. Prim-magistrat-asistent,
Victoria Maftei,
eliberată din funcție prin pensionare,
Adriana Daniela White